

RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES, TRUST
IN HEAD NURSE, WORKING IN NURSING TEAM, AND EFFECTIVENESS OF
PATIENT UNITS, HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Mrs. Charupun Leelayoutyothin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2001
ISBN 974-03-1543-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ความไว้วางใจในหัวหน้า
หอผู้ป่วย การทำงานในทีมการพยาบาล กับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย

นางจรรยาพรณ ลีละยุทธโยธิน

สาขาวิชา

การบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา

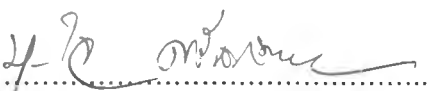
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์

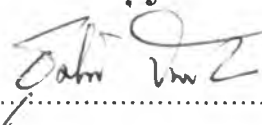
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลิต)

จารุพรรณ ลีละยุทธโยธิน : ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย การทำงานในทีมการพยาบาล กับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES, TRUST IN HEAD NURSE, WORKING IN NURSING TEAM, AND EFFECTIVENESS OF PATIENT UNITS, HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION)
 อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. บุญใจ ศรีสถิตยันทากร, 168 หน้า. ISBN 974-03-1543-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย การทำงานในทีมการพยาบาล กับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย และศึกษาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของหอผู้ป่วยโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลประจำการจำนวน 322 คน ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย การทำงานในทีมการพยาบาล และประสิทธิผลของหอผู้ป่วย ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .912 .959 .913 และ.867 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.666$)
2. กิจกรรมการพัฒนาบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .240$)
3. ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .282$)
4. การทำงานในทีมการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .695$)
5. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของหอผู้ป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ การทำงานในทีมการพยาบาล โดยสามารถพยากรณ์ความแปรปรวนของประสิทธิผลของหอผู้ป่วยได้ร้อยละ 48.3 ($R^2 = .483$) โดยมีสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z_{\text{ประสิทธิผลของหอผู้ป่วย}} = .695^* \text{การทำงานในทีมการพยาบาล}$$

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
 ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

#4377556836 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES / TRUST IN HEAD NURSE / WORKING IN NURSING TEAM / EFFECTIVENESS OF PATIENT UNITS.

CHARUPUN LEELAYOUTYOTHIN : RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONNEL DEVELOPMENT ACTIVITIES, TRUST IN HEAD NURSE, WORKING IN NURSING TEAM, AND EFFECTIVENESS OF PATIENT UNITS, HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. BOONJAI SRISATIDNARAKUL, RN, Ed. D. 168 pp. ISBN 974-03-1543-7

The purposes of this research were to study the relationships between personnel development activities, trust in head nurse, working in nursing team, and effectiveness of patient units, and to determine the variables which could explain variance in effectiveness of patient units, hospitals under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration. The sample consisted of 322 staff nurses, selected by stratified random sampling technique. The research instruments were personnel development activities, trust in head nurse, working in nursing team, and effectiveness of patient units questionnaires which were judged by the panel of experts. Cronbach's alpha coefficients were .912, .959, .913 and .867, respectively. The data were analyzed by using Pearson's product moment correlation and multiple regression analysis.

The major finding were as followed

1. The mean score of the effectiveness of patient units was at high level. ($\bar{X} = 3.666$)
2. There was significant correlation between personnel development activities effectiveness of patient units ($r = .240, p < .01$)
3. There was significant correlation between trust in head nurse and effectiveness of patient units ($r = .282, p < .01$)
4. There was significant correlation between working in nursing team and effectiveness of patient units ($r = .695, p < .01$)
5. Working in nursing team explained 48.3 percents of the variance in effectiveness of patient units ($R^2 = .483, p < .001$). The equation derived from the analysis as followed:

$$\hat{Z}_{\text{effectiveness of patient units}} = .695 * \text{working in nursing team}$$

Field of study Nursing Administration

Academic Year 2001

Student's signature *Charupun Leelayotyothin*

Advisor's signature *Boonjai Srisatidnarakul*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางด้วยความเอาใจใส่และห่วงใย ที่สำคัญที่สุดเป็นผู้ให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่อาจารย์มอบให้ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่งและระลึกถึงพระคุณของท่านอยู่เสมอ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูง จาก อาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำในการใช้สถิติและแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการทำวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณท่านคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยและขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและพยาบาลประจำการสังกัดกรุงเทพมหานครทั้ง 8 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นอย่างดีและขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาสับสนุนเงินทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และผู้ร่วมงานทุกท่านที่สนับสนุนและให้โอกาสผู้วิจัยในการลาศึกษาต่อ

การทำวิทยานิพนธ์นี้ได้ให้ประสบการณ์ คุณค่า ความภาคภูมิใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง คุณค่าของงานวิจัยนี้ขอมอบเป็นคุณความดีของท่านที่มีส่วนร่วมสนับสนุนให้งานวิจัยนี้สำเร็จและความสำเร็จนี้เกิดขึ้นได้ด้วยความกรุณา ความห่วงใยของมารดา พี่สาว น้องสาว สามี และบุตรชาย 2 คน (นายธเนศ, เด็กชายศรัณยู ลีละยุทธโยธิน) ผู้เป็นที่รักที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดีเสมอมา ตลอดจนความช่วยเหลือจากกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีให้แก่ผู้วิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

จารุพรรณ ลีละยุทธโยธิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.3 แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	8
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	91
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93
3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	97
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	103
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	118
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	119
5.2 อภิปรายผล.....	121
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	127
รายการอ้างอิง.....	129

ภาคผนวก.....	148
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	149
ภาคผนวก ข จดหมายเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและขอความร่วมมือในการวิจัย.....	151
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	155
ภาคผนวก ง สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	164
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	168

สารบัญญัตราวาง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ จำแนกตามโรงพยาบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	93
2	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามกิจกรรมการพัฒนาศุคลากร แบบสอบถามความไว้วางใจ ในหัวหน้าหอผู้ป่วย แบบสอบถามการทำงานในที่มการพยาบาล แบบสอบถามประสิทธิผล ของหอผู้ป่วย.....	103
3	จำนวน และร้อยละของตัวอย่างประชากร จำแนกตามอายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ การทำงานด้านการพยาบาล และแผนกที่ปฏิบัติงาน.....	109
4	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของหอผู้ป่วย จำแนกตามรายด้านและ โดยรวม.....	111
5	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกิจกรรมการพัฒนาศุคลากรจำแนกตามรายด้านและ โดยรวม.....	112
6	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยจำแนกตามรายด้าน และโดยรวม.....	113
7	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทำงานในที่มการพยาบาลจำแนกตามรายด้านและ โดยรวม.....	114
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการพัฒนาศุคลากร ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย การทำงานในที่มการพยาบาล ประสิทธิผลของหอผู้ป่วย.....	115
9	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ประสิทธิผลของหอผู้ป่วย โดยวิธี Enter.....	116
10	แสดงค่าประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน(Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลของหอ ผู้ป่วยที่ได้จากการคัดเลือกตัวแปรด้วยวิธี Stepwise Regression.....	117

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	แสดงรูปแบบการวัดประสิทธิผลองค์การด้วยระบบการวัด 3 ด้าน..... 25
2	แสดงรูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การ 4 รูปแบบ..... 26
3	แนวคิดของการพัฒนาบุคลากร..... 45